

Warszawa, dnia 12 października 2018 r.

L.dz. FZZ 359/12/10/2018

Szanowna Pani
Elżbieta Rafalska

Minister Rodziny, Pracy i Polityki
Społecznej

Dot. projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie trybu udzielenia i korzystania ze zwolnienia z obowiązku świadczenia pracy na okres kadencji w zarządzie zakładowej organizacji związkowej przysługującego osobie wykonującej pracę zarobkową, sposobu ustalenia wysokości wynagrodzenia albo świadczenia pieniężnego przysługującego osobie w okresie zwolnienia od pracy oraz wynikających z tego tytułu uprawnień i świadczeń.

Forum Związków Zawodowych odnosząc się do przedstawionego projektu rozporządzenia wnosi poniższe uwagi:

1. W rozporządzeniu wskazuje się, że pracodawca jest obowiązany na wniosek zakładowej organizacji związkowej zwolnić osobę z obowiązku świadczenia pracy. Termin rozpoczęcia zwolnienia pozostawia się do dookreślenia związkowi zawodowemu. W praktyce wielu pracodawców wobec braku określenia terminu w powyższym zakresie uznaje termin wskazany we wniosku za niewiążący i zwolnień udziela z dużym opóźnieniem, w terminie dla siebie wygodnym. Postulujemy o wprowadzenie zapisu zobowiązującego pracodawcę do udzielenia zwolnienia w terminie 7 dni od daty złożenia wniosku.
2. W zakresie korzystania ze zwolnienia z obowiązku zwolnienia z pracy w rozporządzeniu winny być uregulowane następujące kwestie:
 - a) ograniczonego prawa pracodawcy do kontrolowania przez pracodawcę czy ingerowania w sposób w jaki pracownik (inna osoba uprawniona) wykorzystuje to zwolnienie;
 - b) braku obowiązku przybywania w zakładzie pracy (niejednokrotnie czynności związkowe wykonywane są poza miejscem pracy);
 - c) braku obowiązku potwierdzania obecności na liście obecności czy wpisywania wyjść poza teren zakładu pracy (niejednokrotnie poprzez fakt wypisywania celu wyjścia poza zakład pracy stanowi „inwigilację” działalności związkowej);

- d) niedopuszczalności rozliczania pracownika z godzin pracy;
 - e) niepodlegania zwolnionego pracownika w okresie zwolnienia regulacjom regulaminu pracy (ewentualnie układu zbiorowego pracy) w zakresie regulacji związanych organizacją i porządkiem w pracy).
3. W przypadku częściowego zwolnienia z obowiązku świadczenia pracy istotne jest wprowadzenie uregulowania, że to pracownik (zobligowany przez związek zawodowy) decyduje o terminach (dniach, czy godzinach) zwolnienia. W praktyce wielu pracodawców uzurpuje sobie prawo do wyznaczania dni i godzin przeznaczonych na pracę związkową.
4. § 2 projektu rozporządzenia stanowi, że po ustaniu okoliczności uprawniających osobę wykonującą pracę zarobkową do korzystania ze zwolnienia od pracy osoba wykonującą pracę zarobkową ma obowiązek niezwłocznego przystąpienia do pracy, bez uprzedniego wezwania pracodawcy. W ustępie 2 tego paragrafu nałożono na zarząd zakładowej organizacji związkowej obowiązek niezwłocznego, nie później niż w terminie 7 dni, poinformowania pracodawcę o ustaniu okoliczności uprawniających do zwolnienia.

Powyższy zapis oznacza, że spadek liczby członków związku - osób wykonujących pracę zarobkową, w czasie trwania kadencji, poniżej granic określonych w art. 31 ust. 1 znowelizowanej ustawy o związkach zawodowych, będzie wywoływał konieczność niezwłocznego dostosowania wymiaru zwolnienia z obowiązku świadczenia pracy do zmniejszonej liczby członków związku. Liczba członków związku - wykonujących pracę zarobkową jest bowiem jedną z okoliczności uzasadniających wymiar zwolnienia. Zapis taki jest niezgodny z art. 25¹ ust. 11 znowelizowanej ustawy o związkach zawodowych, który przewiduje, że przy ustalaniu uprawnień organizacji związkowej bierze się pod uwagę odpowiednio liczbę jej członków podaną w informacji, o której mowa w ust. 2 lub 3, albo liczbę tych członków ustaloną przez sąd w trybie określonym w ust. 8. Zmiana stanu liczbowego, które nastąpią w ciągu 6 miesięcznego okresu sprawozdawczego, pozostają bez wpływu na te uprawnienia.

W zgodzie w ww. przepisem "weryfikacja" wymiaru zwolnienia z obowiązku świadczenia pracy, w przypadku występowania wahań w liczebności członków związku, w okolicach wartości granicznych podanych w art. 31 ust. 1 znowelizowanej ustawy o związkach zawodowych, powinna następować co 6 miesięcy, a nie niezwłocznie.

5. Forum Związków Zawodowych uważa również, że wydawanie dwóch rozporządzeń: pierwszego dotyczącego urlopów bezpłatnych w celu pełnienia z wyboru funkcji związkowej poza zakładem pracy i drugiego dotyczącego zwolnień od pracy w zakładowej organizacji związkowej, jest zabiegiem zbędnym. Umieszczenie wszystkich przepisów dotyczących zwolnień z obowiązku świadczenia pracy w związku z działalnością związkową w jednym akcie prawnym, tak jak ma to miejsce obecnie, służyłoby przejrzystości i ułatwiłoby stosowanie omawianych przepisów.

Uregulowanie powyższych kwestii jest istotne z punktu widzenia prawidłowego i efektywnego korzystania przez członków związków zawodowych przedmiotowych zwolnień. Zapobiegnie to także wielu konfliktom i nadinterpretacji stron zbiorowego prawa pracy w tym zakresie.

Z poważaniem,

Dorota Gardias
Dorota Gardias

PRZEWODNICZĄCA
FORUM ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

